

Broj: 01-33-1- 146 /19

Mostar, 22.02.2019. godine

Na temelju članka 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/0987/12, 6/13, 19/16 i 83/17) i članka 11. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/14), Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, p o d n o s i

IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE
ZA 2018. GODINU

I - UVOD

Tijekom 2018. godine, a u skladu s Programom rada za 2018. godinu, Odjel za izradu Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa (ZJNPP) u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju je izvršio dva planirana projekta unutar programa rada.

1.1.1 U programu rada Izrada Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja urađen je projekt Izrade zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa definirane na ishodima učenja u predškolskom odgoju i obrazovanju, u kom su izabrana dva stručnjaka i osnovana Radna skupina čije članove su imenovala nadležna ministarstva obrazovanja i pedagoški zavodi. Organizirana i provedena su tri dvodnevna seminarra i dvije javne rasprave kako bi se sačinio Nacrt dokumenta. Od Ministarstva prosvjete i kulture RS-a i Pedagoškog zavoda nismo dobili imenovanje članova Radne skupine, bez dodatnog obrazloženja. Planirano je održavanje tri javne rasprave, ali kako nismo dobili suglasnost za održavanje javne rasprave Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske treću javnu raspravu nismo ni bili u mogućnosti održati. Bez obzira na ovu situaciju Radna skupina definirala je ishode učenja za kraj treće i kraj pete/šeste godine po već utvrđenoj metodologiji. Također, problem koji se pojavljuje u realizaciji ovih aktivnosti jeste nedovoljna kapacitiranosti Agencije i stalni problem s finansijskim sredstvima za provedbu projekata, za koje ne postoje dovoljna sredstva iz proračuna Agencije.

Za ove aktivnosti imali smo finansijsku podršku Save the Children u BiH.

1.1.2 Drugi projekt u programu je Metodološka obuka stručnjaka za Implementaciju ZJNPP definirane na ishodima učenja u postojeće nastavne planove i programe unutar društveno-humanističkog područja, koja je realizirana uz podršku Veleposlanstva SAD-a u BiH. U 2018. godini održavane su tri obuke, ali nije izrađen Metodološki priručnik zbog nerazumjevanja donatora o važnosti njegove izrade i izostanka finansijske podrške. U izradi ZJNPP definirane na

ishodima učenja korištena je nova metodologija rada te je potrebno uraditi trening kako bi se definirani ishodi učenja implementirali u NPP-e.

Odjel za standarde znanja - učeničkih postignuća i ocjenjivanje rezultata u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju je u 2018.godini planirao tri programa, odnosno pet projekta.

Prvi program se odnosi na provođenje istraživanja i analiza, a sastoji se od dva projekta.

2.1.1. Planirane aktivnosti u području evaluacije i revizije standarda kvaliteta rada su realizirane u skladu s Programom rada. Urađena je ekspertna revizija standarda kvaliteta rada za odgojitelje, standarda kvaliteta rada za stručnog suradnika pedagoga u predškolskim ustanovama i standarda kvaliteta rada za ravnatelje predškolskih ustanova. Pripremljena je metodologija za definiranje standarda kvaliteta rada stručnog suradnika u predškolskim ustanovama- psihologa, logopeda i defektologa.

2.1.2. Planirane aktivnosti u području analize učinkovitosti obrazovnih sustava su realizirane s određenim izmjenama. Naime, pored nedostatka financijskih i ljudskih resursa, pojavio se problem sporadične implementacije ZJNPP definirane na ishodima učenja u školama u BiH.

Prateći iskustva u zemljama regije, u 2018.godini su definirani apriori standardi učeničkih postignuća za matematiku, kao što je i bilo planirano, ali ne samo za završni razred osnovne škole, nego i za treći i šesti razred OŠ te za završni razred srednjeg općeg obrazovanja. Standardi su definirani na apriornoj razini i poslužiti će kao temelj za definiranje apriornih standarda s ekspertizom. U skladu s tim i metodologijom izrade ZJNPP, urađena je i metodologija definiranja apriori- ekspertskih standarda za naredni petogodišnji period. Instrumenti koji su planirani za korištenje su prilagođeni toj metodologiji.

Drugi program se odnosi na Provedbu međunarodnih projekata iz programa ERASMUS+, odnosno projekta eTwinning.

2.2.1. Planirane aktivnosti su realizirane u skladu s Programom rada. Održana je godišnja eTwinning konferencija u BiH na kojoj je sudjelovalo 85 eTwinera i članova Državne službe za podršku BiH. Od planiranih šest radnih sastanaka u pedagoškim zavodima i ministarstvima obrazovanja realizirano je pet. Sastanak u Republici Srpskoj nije održan zbog negativnog odgovora direktora Republičkog pedagoškog zavoda RS. Na preostalim radnim sastacima, 75 savjetnika je dobilo informacije o eTw platformi i mogućnostima vrednovanja nastavničke etw aktivnosti u okviru profesionalnog razvoja.

BH eTwinning ambasadori i Državna služba za podršku BiH su tijekom 2018. realizirali 19 seminara i radionica te 6 webinaru; što je više od planiranog. Na eTw seminarima i konferencijama u Europi sudjelovalo je 17 nastavnika iz BiH.

Jedan od ciljeva eTwinninga je bio poboljšanje kvaliteta projekata. Za razliku od 2017.godine kada je državnu oznaku kvaliteta dobio 61 projekat, u 2018. tu oznaku su dobila 153 projekta. Statistika sa 31.12. 2018. na eTwinning portalu

BiH pokazuje da je registrovanih 1272 nastavnika, 438 škola i 721 projekat, što je u svim kategorijama više od zacrtane ciljne vrijednosti u 2018.godini.

Treći program se odnosio na provedbu međunarodnih studija.

2.3.1. Agencija je provela glavno PISA 2018 istraživanje u periodu od 03. travnja do 25. svibnja 2018. godine. U istraživanju je sudjelovalo 213 osnovnih i srednjih škola. Ukupan broj učenika u uzorku je 6869 - od čega 466 učenika nisu uradili test, najčešće zbog odsustva s nastave. Dakle, ukupno je testirano 6403 učenika, što je stopa odgovara od 93,21%. Svaka škola je, u suradnji s obrazovnim vlastima, imenovala PISA školskog suradnika koji je prošao obuku za realizaciju PISA istraživanja, koju su realizirali predstavnici PISA tima Agencije. Obzirom da većina škola nije imala adekvatnu tehničku pripremljenost za PISA istraživanje te su iz tog razloga dva PISA tima tijekom ta dva mjeseca bila na terenu i pružala kontinuiranu tehničku i stručnu podršku.

Uz ove aktivnosti, realizirane su tehničke i stručne pripreme za kodiranje-ocjenjivanje učeničkih odgovora. U tu svrhu u održane su odgovarajuće obuke za osobe koje će vršiti kodiranje. Svi dobiveni podaci su preuzeti i sortirani u OECD bazu podataka. Urađena je provjera BiH BAZE i BiH baza je prihvaćena.

Visoki rizik za realizaciju ovog projekta predstavljao je nedostatak resursa- kako ljudskih tako i financijskih. Suradnja s međunarodnim organizacijama i veleposlanstvima u BiH rezultirala je donacijom jednog dijela potrebne tehničke računalne opreme, kao i prateće opreme i memorijskih modula. Uz to donatori su financirali angažman stručne osobe za obavljanje poslova *data managera*.

2.3.2. Agencija je provela probno TIMSS 2019 istraživanje 23. i 24. travnja 2018. godine. Uzorak je obuhvatao 31 školu, odnosno, 61 odjeljenje petih razreda.

Svaka škola je, u suradnji s nadležnim obrazovnim vlastima, imenovala TIMSS školskog koordinatora i TIMSS testatora koji su prošli obuku za realizaciju TIMSS istraživanja, a koju su realizirali predstavnici TIMSS tima Agencije. Agencija je, u skladu s procedurama, vršila kontrolu testiranja. Organizirana je sedmodnevna obuka za TIMSS kodere, a potom i aktivnosti na kodiranju i ocjenjivanju učeničkih odgovora. Napravljena je BiH baza odgovora dobivenih testiranjem i upitnicima te su svi podaci poslani u centralnu bazu podataka. Sve aktivnosti su realizirane u skladu s vremenskim rokovima do kraja svibnja 2018.godine. TIMSS 2019 će, za razliku od probnog testiranja, u glavnom testiranju imati uzorak u četvrtim razredima osnovnih škola. Razlog te promjene je što je IEA utvrdila da je uzorak petih razreda s prosjekom 11 godina, što znači da ovom istraživanju, bez obzira na devetogodišnji sustav osnovnog obrazovanja, ipak sudjeluju učenici četvrtog razreda osnovne škole. Ovo vrijedi za sve zemlje regiona.

Visoki rizik za realizaciju ovog projekta predstavljao je nedostatak resursa- kako ljudskih tako i financijskih. Suradnja s međunarodnim organizacijama i veleposlanstvima u BiH rezultirala je sredstvima koje je osigurao donator za financiranje troškova vezanih za tisak i distribuciju materijala te plaćanje vanjskih suradnika koji su radili kodiranje i unos podataka. Sve instrukcije i sugestije koje je Agencija dobila od IEA na vrijeme su ispoštovane.

Odjel za srednje strukovno obrazovanje i obuku, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje za 2018. godinu imalo je planiran program: *Unapređenje i podrška procesima osiguranja kvaliteta srednjeg strukovnog obrazovanja i obuke i cjeloživotnog učenja*. U okviru ovog programa realizirana su dva projekta s pet aktivnosti.

3.1.1. Razvoj standarda zanimanja i standarda kvalifikacija i praćenje primjene modularnih NPP-a

3.1.1.1. Razvoj standarda zanimanja/standarda kvalifikacija

U 2018. godini, u skladu s potpisanim Memorandumom o suradnji s Vladom Švicarske, Agencija je preuzela koordinatorsku ulogu i provela aktivnosti razvoja standarda zanimanja/standarda kvalifikacije ugostiteljski tehničar. Također, uz podršku GIZ-a, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje provela je sve faze razvoja i koordinirala radnu skupinu koja je razvila standard zanimanja za zanimanje stolar u srodnoj skupini šumarstvo i obrada drveta, a u tijeku su i aktivnosti na pripremi razvoja dodatnih standarda koji će biti realizirane u 2019. godini.

Poteškoće se ogledaju u nedostatku resursa, prije svega finansijskih sredstava i ljudskih kapaciteta. Dodatne poteškoće predstavlja i nepostojanje strateškog opredjeljenja i konsenzusa o načinu razvoju QF BiH, institucionalnim odgovornostima i nosiocima povezanih aktivnosti na koje Agencija ne može utjecati.

3.1.1.2. Razvoj IS u SSO - prikupljanje i obrada osnovnih pokazatelja o učenicima i školama za 2017/18. š.g.

U okviru redovnih aktivnosti iz oblasti razvoja IS srednjeg strukovnog obrazovanja i obuke, u 2018. godini, Agencija je na osnovu dostavljenih podataka izvršila obradu standardiziranih osnovnih pokazatelja koji su osnova za evaluaciju, monitoring i pouzdaniju procjenu sustava SSO u BiH. Podaci za 2018. godinu dobijeni su i obrađeni od strane Brčko distrikta BiH i deset kantona/županija u FBiH.

Poteškoće u provođenju ovih aktivnosti su povremena otežana suradnja, nezadovoljavajući odziv i nedovoljna dostupnost podataka koji se Agenciji dostavljaju/ustupaju, a koji su neophodni za pravovremeno ažuriranje baza i obradu podataka, nedostatak finansijskih sredstava (sredstava za istraživačke i razvojne aktivnosti) i kadrovska nepopunjenost.

3.1.1.3. Praćenje primjene modularnih NPP

Na temelju prikupljenih podataka o školama, učenicima i nastavnim planovima i programima u srednjem strukovnom obrazovanju u Bosni i Hercegovini urađena je analiza primjene i razvoja modularnih nastavnih planova i programa. Dat je pregled razina primjene i razvoja modularnih nastavnih planova i programa u entitetima i kantonima/županijama. Pokazatelji koji su dobijeni obradom i analizom podataka su u obliku izvješća predstavljeni nadležnim obrazovnim vlastima i stručnim institucijama.

Poteškoće u provedbi su nedovoljna dostupnost podataka koji se Agenciji dostavljaju/ustupaju, a koji su neophodni za analizu.

3.1.2. Međunarodni programi u okviru ERASMUS + programa

3.1.2.1. EAAL- Model osnovnih životnih vještina

U okviru programa Erasmus+, Implementacija EU programa za obrazovanje odraslih koji implementira Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, za projektni period 2017 / 2019. godina, predviđen je rad na izradi modela osnovnih vještina za odrasle.

Tijekom 2018. godine u okviru ovih aktivnosti održan je jedan radni sastanak s predstavnicima obrazovnih vlasti, pružateljima usluga obrazovanja odraslih i predstavnicima gospodarstva. Drugi predviđeni radni sastanak, zbog usklađivanja plana rada sa planom rada međunarodnog eksperta biće održan u 2019. godini.

U 2018. godini izrađeno je i izvješće o napretku projekta za protekli period.

3.1.2.2. EPALE -Aktivnosti NSS za platformu EPALE

U 2018. godini je završen treći ciklus projekta Elektronska platforma za obrazovanje odraslih u Evropi (EPALE) i potpisan je ugovor za realizaciju novog ciklusa 2019-2020.

Održane su tri radionice s pružateljima usluga obrazovanja u BIH i završna konferencija trećeg ciklusa projekta. Realizirane su sve aktivnosti predviđene planom: aktivnosti na koordinaciji, administraciji platforme, suradnji s nadležnim obrazovnim vlastima, suradnji s EAAL projektom, aktivnosti vezane za podizanje svijesti o projektu EPALE i obrazovanju odraslih. Kao rezultat ovih aktivnosti značajno je povećan broj registriranih korisnika platforme EPALE. Ostvareni su svi ciljevi predviđeni planom projekta.

II - IZVJEŠTAJ O PROVOĐENJU AKCIONOG PLANA PREDVIĐENOG GODIŠNIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast

Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa

Srednjoročni cilj: Razvoj kvaliteta predškolskog, osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja i cjeloživotnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini

Specifični cilj: 1. Razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja;

2. Kontinuirano praćenje i evaluacija procesa u predškolskom, osnovnom i općem srednjem odgoju i obrazovanju;

3. Kontinuirano praćenje procesa u srednjem strukovnom obrazovanju u svrhu unapređenja kvaliteta i razvoja kvalifikacijskog okvira

Programi, projekti i aktivnosti	Nosilac aktivnosti (organizaciona jedinica)	Pokazatelji				Izvori finansiranja i troškovi			Vrijeme provođenja		Komentar
		Jedinica mjerenja (% , broj ili opisno)	Polazna vrijednost (n)	Ciljana vrijednost (n+1)	Ostvarena vrijednost na kraju godine (n+1)	Izvori finansiranja (budžet, krediti, donacije, ostalo)	Planirani troškovi	Ostvareni troškovi	Planirani kvartal za provođenje	Kvartal kada je aktivnost provedena	
1.1 Izrada Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja											
1.1.1 Izrada Zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa definirane na ishodima učenja u predškolskom odgoju i obrazovanju											
1.1.1.1 Zbor stručnjaka iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja, osnivanje Radnih skupina, organiziranje i provođenje tri seminara	Odjel za ZJNPP	broj	0	1	1	proračun+ donacija	208.000,00	208.000,00	II i III	II i III	
1.1.1.2 Organiziranje javnih rasprava u tri grada, izbor nastavnika	Odjel za ZJNPP	broj	0	3	2	proračun+ donacija	63.000,00	61.385,00	III	II i III	planirana javna rasprava nije održana u Banja Luci jerismo dobili suglasnost Ministarstva prosvjete RS-a
1.1.2 Metodološka obuka stručnjaka za implementaciju ZJNPP definirane na ishodima učenja u postojeće nastavne planove i programe unutar društveno-humanističkog područja											
1.1.2.1 Organiziranje tri seminara	Odjel za ZJNPP	broj	0	3	3	proračun+ donacija	40.873,94	33.925,30	I,II,III i IV	I, II, III i IV	
1.1.2.2 Izrada Metodološkog priručnika	Odjel za ZJNPP	broj	0	1	0	proračun+ donacija	1.600,00	0,00	IV		zbog nerazumijevanja donatora cilj nije ostvaren.
2.1. Provođenje istraživanja i analiza											
2.1.1 Evaluacija i revizija standarda kvaliteta rada u predškolskom odgoju i obrazovanju											
2.1.1.1 Evaluacija i revizija standarda kvaliteta	PJ Sarajevo	broj revidiranih standarda	3	6	6	proračun	72.000,00	39.452,00	I,II,III i IV	I,II,III i IV	
2.1.2. Analiza efikasnosti obrazovnih sustava											
2.1.2.1 Provođenje analize i istraživanja u svrhu izrade standarda učeničkih postignuća za kraj osnovne škole	PJ Sarajevo	broj apriori definiranih standarda	6	10	10	proračun	300.000,00	67.535,00	I,II,III i IV	III i IV	Realizirano uz izmjene
2.2 Provedba međunarodnih projekata iz programa ERASMUS+											
2.2.1 Provedba ERASMUS+ projekta eTwinning											
2.2.1.1 Aktivnosti na uspostavi i promociji eTwinning portala	PJ Sarajevo	broj registrovanih korisnika/projekata/škola	972/ 439/ 476	1200/700/ 480	1272/ 721/ 438	donacija	92.811,89	79.583,25	I,II,III i IV	I,II,III i IV	
2.3 Provedba međunarodnih studija											
2.3.1 Međunarodna studija PISA 2018											
2.3.1.2 Aktivnosti na provedbi međunarodne studije PISA 2018	PJ Sarajevo	obavljeno glavno testiranje	231 škola; 7000 učenika	236 škola; 6869 učenika	236 škola; 6869 učenika	proračun	90.000,00	80.400,00	I,II,III i IV	I,II,III i IV	
2.3.2 Međunarodna studija TIMSS 2019											
2.3.2.1 Aktivnosti na pripremi provedbe međunarodne studije TIMSS 2019	PJ Sarajevo	obavljeno probno testiranje	0	31 škola/ 1000 učenika	31 škola/ 998 učenika	proračun	90.000,00	57.884,00	I,II,III i IV	I,II,III i IV	

3.1 Unaprijeđenje i podrška procesima osiguranja kvaliteta srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i cjeloživotnog učenja**3.1.1 Razvoj standarda zanimanja i standarda kvalifikacija i praćenje primjene modularnih NPP-a**

3.1.1.1. Razvoj standarda zanimanja/standarda kvalifikacija;	PJ Banja Luka	broj	17	19	19	proračun	178.000	153.856,46	I,II,III i IV	I,II,III i IV	ostvareno po planu
3.1.1.2. Razvoj IS u SSO- prikupljanje i obrada osnovnih pokazatelja o učenicima i školama za 2017/18 š.g.	PJ Banja Luka	broj	0	1	1	proračun	178.000	123.592,46	I,II,III i IV	I, II, III i IV	ostvareno u skladu sa dostavljenim podacima
3.1.1.3. Praćenje primjene modularnih NPP	PJ Banja Luka	broj	0	1	1	proračun	178.000	130.823,24	I, II,III i IV	I, II, III i IV	ostvareno u skladu sa dostavljenim podacima

3.1.2 Međunarodni programi u okviru ERASMUS + programa

3.1.2.1. EAAL- Model osnovnih životnih vještina	PJ Banja Luka	broj	0	2	1	donacija	25.060,68	19.562,07	I, II,III i IV	I, II, III i IV	jedan sastanak realizovan, drugi u pripremi- objašnjenje u uvodu
3.1.2.2. EPALE -Aktivnosti NSS za platformu EPALE	PJ Banja Luka	broj	200	250	250	donacija	78.000,00	68.269,90	I, II,III i IV	I, II, III i IV	ostvareno po planu

VII – IZVJEŠTAJ O PROVEDENIM KONSULTACIJAMA KOD IZRADE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje d o s t a v l j a

I Z J A V U

o provedenim javnim konzultacijama za Nacrt Izvješća o radu Agencije za 2018. godinu

1. Ispunjene su minimalne obveze u pogledu obavljanja konzultacija;
2. Nacrt Izvješća o radu Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za 2018. godinu nema značajnijeg utjecaja na javnost (primjenjujući kriterije navedene u člancima od 9. do 13. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa);
3. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je temeljem članka 11. stavak (1) točka 4 Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvješćivanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14) obavila javne konzultacije u postupku pripreme Izvješća o radu Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za 2017. godinu. Javne konzultacije su obavljene u periodu od 27.02.2019. godine do 14.03.2019. godine, putem platforme e-konzultacije, a nacrt Izvješća o radu Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je upućen na mišljenje Ministarstvu civilnih poslova BiH i Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, u skladu sa zaključkom Vijeća ministara BiH sa 48. Sjednice i Poslovníkom o radu Vijeća ministara BiH.
4. U navedenom periodu Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje nije zaprimila komentare na predloženo Izvješće.

Ravnateljica
Maja Stojkić